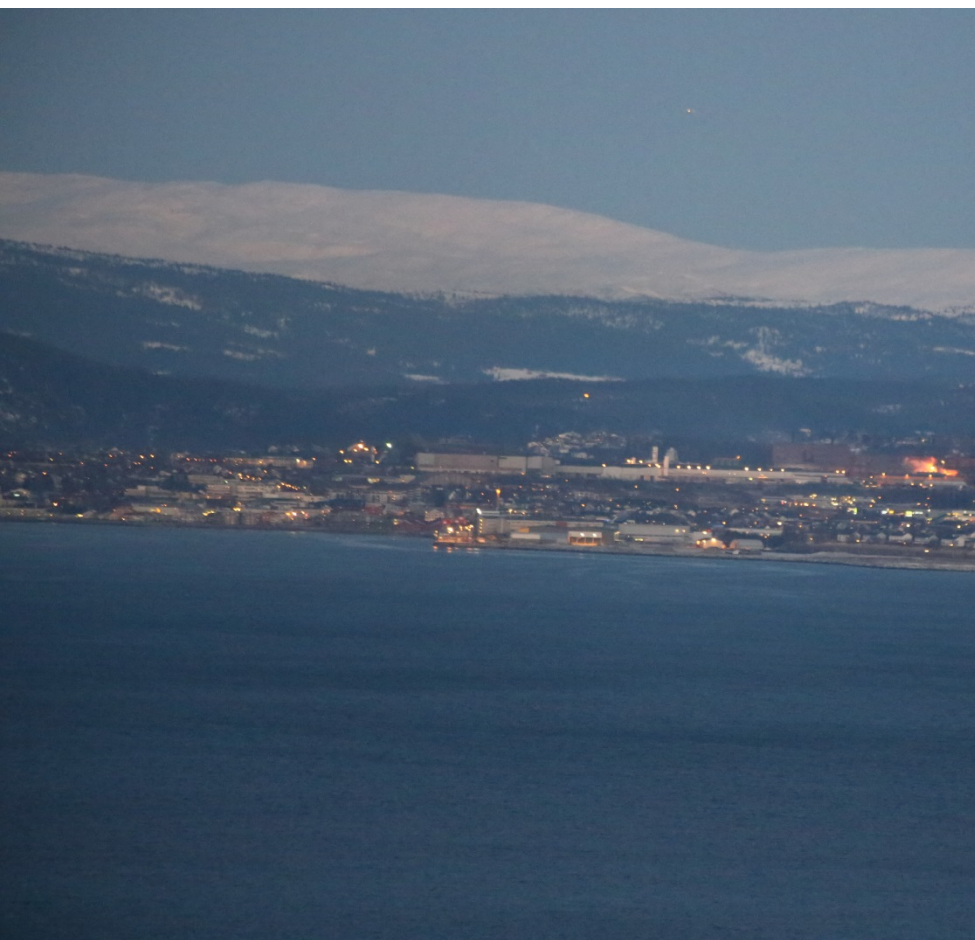

Spørsmål og svar

Rana kommune

14. desember 2015

Økonomiavdelingen
Rana Kommune
Spørsmål og svar
Budsjett og økonomiplan
2016 - 2019

Innledning

Rådmannen har siden budsjett/økonomiplan ble presentert Formannskapet den 11 november, samlet opp henvendelser/spørsmål fra politikere. Rådmannen finner det hensiktsmessig å distribuere dette til kommunestyrets medlemmer.

Spørsmålene er fra administrasjonen forsøkt besvart og kvalitetssikret på best mulig måte, men med begrenset tid, kan det være svar som trenger mere bearbeiding. Eventuelle behov for utdyping/konkretisering får vi komme tilbake til i neste omgang.

Samlet liste over spørsmål

- 1) *Kostnader når ansatte tar ut AFP/tidligpensjon. Ved ulike sammenhenger opplever vi diskusjoner rundt kostnader for kommunen når ansatte tar ut tidligpensjon/AFP. Tall som brukes spriker mye. Kan administrasjonen sette opp oversikt som viser generelle objektive fakta (og omfanget) rundt dette temaet. Vi ønsker gjerne at spørsmålet og svaret settes opp mot Rana Kommunes seniorpolitikk og revisjonen av denne.* 3
- 2) *Hvor mange lærlinger har Rana kommune totalt? Hvor mange har hver avdeling?* 3
- 3) *Hvor mye penger sparer Rana kommune per person som Frikult får gjennom utdanning og ut i jobb?* 4
- 4) *Hvilke medlemskap har Rana Kommune, og hva koster hver av disse?* 4
- 5) *Blir kostnader ved husleie postert på den avdelingen det gjelder eller blir alle slike kostnader postert på en avdeling?* 4
- 6) *Kan man få en besparelse av å avbyråkratisere og effektivisere driften av rådhuset?* 4
- 7) *Er det fornuftig sett fra et økonomisk ståsted å ha en assisterende rådmann i Rana og med rana kommunes størrelse, er det behov for det?* 5
- 8) *Hva vil besparelsen av å bygge nytt og mer hensiktsmessig rådhus bli? Sett at man selger dagens hus og bygger et nytt et annet sted.* 5
- 9) *Kan man leie rådhus hos private aktører og hvilken effekt vil det ha økonomisk og tjenestemessig?* 5
- 10) *Ønsker en oversikt over bruk av midler til konsulenter og advokater med oversikt over formål og kostnader for de siste fire år.* 5
- 11) *Hva vil besparelsen være av å outsource lønn, regnskap eller IT?* 5
- 12) *Hva er den faktiske kostnaden pr. representant for mat under møter?* 5
- 13) *I forslag til budsjett og økonomiplan vises det til "Ny forskrift til Opplæringsloven stiller høyere krav til kompetanse både på barne- og ungdomstrinnet." (Side 35, høyre spalte) Har Rana kommune en kompetanseplan ut fra de nye forskriftene?* 6
- 14) *Er det sett på hvilken kostnad det vil medføre for Rana kommune å sikre seg nødvendig videreutdanning til de som allerede er ansatt for å være innenfor regelverket i 2025? Kommunene har 10 år med dispensasjon fra å oppfylle kravene om kompetanse. Økonomiplanperioden utgjør nesten halvparten av denne tiden. Vi mener derfor at dette må vurderes tatt med i økonomiplanen.* 6
- 15) *Er det mulig å få en oversikt over hvor mye (kr) som er brukt hittil på forarbeidet på Ytteren Ungdomsskole?* 6
- 16) *Nedlegging Alteren skole: Dersom foreldrene lykkes med å få etablert og satt i drift Montessoriskole der alle/de aller fleste elevene deltar, hva blir da "netto tap", eventuelt "netto gevinst" for Rana Kommune? Ber om samme regnestykke for Dalsgrenda skole, som også foreslås nedlagt.* 6
- 17) *Hva er status for skolevei/gang- og sykkelvei for elevene ved Alteren og Dalsgrenda skoler. Når vil en sikker skolevei være en realitet?* 7
- 18) *Dersom man ønsker å slå sammen Ytteren og Båsmoen barneskoler til en barneskole, er det mulig å få plass til elevene på Båsmoen barneskole? Hvis dette er gjennomførbart, hva sparer kommunen på sammenslåing?* 7
- 19) *I budsjettet står det at bemanningen for skoleåret 2015/16 er redusert med 30 årsverk. For budsjettårene 2016 og 2017 skal kommunen spare 14,5 mill. kr i nedbemanning. Hva er lærertettheten i dag og hva er status om to år for 1.-4., 5.-7 og 8.-10? Mener rådmannen en slik nedbemanning er faglig og pedagogisk forsvarlig?* 7
- 20) *Hvor ble det av de 4 mill. kr som ble bevilga ekstra for å støtte opp om å styrke hjemmetjenestene?* 8
- 21) *Hva er det som gjør at rådmannen kutter i hjemmetjenesten, stikk i strid med kommunens Omsorgsplan?* 8
- 22) *Kan rådmannen, dersom de foreslåtte kuttene gjennomføres, garantere at det er mulig for de ansatte å utføre alle de lovpålagte oppgaver?* 8
- 23) *Det er sagt i Formannskapet at Rana kommune kan spare opp mot 8 mill. kr i året på å effektivisere/forbedre renholdsavdelingen. Hvor mye mener Rådmannen det er realistisk å spare i henholdsvis 2016 og 2017 basert på nåværende vedtak?* 8

Spørsmål og svar

24) Det er anslått at Rana kommune kan spare opp mot 17 mill. kr (gjerne kommenter dette tallet) i året på å arealoptimalisere kommunens bygningsmasse. Hvor mye mener Rådmannen det er realistisk å spare i 2016 og 2017 basert på gjeldende vedtak? Mener Rådmannen at Rana kommune vil spare mer, mindre eller ca. det samme etter at kommunestyret vedtok å ikke opprette KF Bygg, og heller utrede samlokalisering?	8
25) Hva vil besparelsen være av å outsource renhold eller tjenester under Bydrift:	9
Renhold	9
Tjenester under Bydrift	9
26) Hva vil det koste i året for vedlikehold av kommunale veier slik at vi tar igjen vedlikeholdsetterslepet?	9
27) Hvordan er leien på Rana Kommune sine eiendommer, følger den markedsverdi?	9
28) Hva koster kantinedriften ved rådhuset i Rana kommune?	9
29) Hvordan er tomteprisene for kommunale tomter i Utskarpen?	9
30) Finnes en oversikt over ledige tomter i Utskarpen?	9
31) Ber om informasjon om sak og vedtak som medførte at kommunen reduserte tomteprisen i Utskarpen for 15 år siden. (Denne halveringen ble opphevet i budsjettvedtak 2015 etter forslag fra rådmannen).	9
32) Ber om informasjon om sak behandlet i FSK i 2014 hvor en person ville kjøpe to rabatterte tomter fra kommunen og slå disse sammen til ei stor.	10
33) Hvor mye er det vi bruker totalt på brannvesen i året? (Herunder også eventuell husleie.)	10
Vedlegg	11

Spørsmål og svar

Generelt

- 1) *Kostnader når ansatte tar ut AFP/tidligpensjon. Ved ulike sammenhenger opplever vi diskusjoner rundt kostnader for kommunen når ansatte tar ut tidligpensjon/AFP. Tall som brukes spriker mye. Kan administrasjonen sette opp oversikt som viser generelle objektive fakta (og omfanget) rundt dette temaet. Vi ønsker gjerne at spørsmålet og svaret settes opp mot Rana Kommunes seniorpolitikk og revisjonen av denne.*

Beregning av AFP utføres av NAV etter en individuell behandling. Rana kommune har ingen påvirkning i denne beregningen og forholder seg til NAV sine vedtak. Det er betydelige variasjoner på hva den individuelle beregningen medfører av utbetalinger til den enkelte og av utgifter for Rana kommune.

Kommunal pensjonskasse - KLP

I første halvår 2015 hadde Rana kommune 17 personer med AFP. Den samlede utgiften for de 6 første månedene var 1,74 mill. kr. Dersom en legger til grunn at det ikke blir noen endringer på uttak av AFP i de siste 6 månedene vil den årlige kostnaden for de 17 personene med AFP bli ca. 3,5 mill. kr. Gjennomsnittlig kostnad for Rana kommune vil for 2015 bli ca. 206 000 kroner for hver pensjonist.

Rana kommune har for AFP-ordningen valgt selvrisko. Dersom vi hadde valgt utjevning ville kostnaden blitt kr. 5,9 mill. Rana kommune har ved å velge selvrisko spart ca. 2,4 mill. kr i 2015.

Statens pensjonskasse

Når det gjelder lærere i grunnskolen som er medlem i statens pensjonskasse så inngår de i et utjevningsselskap. Rana kommune har ikke noen valgmulighet for egenrisiko slik som i KLP.

Statens pensjonskasse sendte den 9.9.2015 en foreløpig beregning for lærere i grunnskoler for regnskapsåret 2015 med budsjett tall for 2016.

b. Demografiske parametere

Frivillig avgang	3 % årlig inntil fylte 50 år, 0 % årlig over dette
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)	50 %
Dødelighet	K2005
Uforhet	K1963 (200 %)

Disse forutsetningene benyttes i beregningene både for ordinær pensjon i SPK og for avtalefestet pensjon (AFP).

Det betyr at kommunen ikke oppnår noe direkte innsparinger om kommunen setter i gang særskilte forbyggende tiltak for lærerne for at lærere ikke skal ta ut AFP/Uførepensjon.

Ringvirkninger

For arbeidsgrupper hvor de ansatte er i direkte kontakt med brukere av tjenestene, f.eks. lærere, vil en AFP ordning kunne påvirke arbeidssituasjonen for de øvrige ansatte. Den som går ut i en AFP-ordning med f.eks. 40/60 prosent ønsker ofte å benytte pensjonen i forbindelse med helg. F.eks. kan en lærer med AFP ønske og arbeid mandag, tirsdag og onsdag og ha fri på torsdag og fredag. For å imøtegå dette ønsket må de øvrige ansatte undervise forholdsvis mer på torsdag og fredag. Dette kan oppfattes som en ulempe for de øvrige lærerne som får en større andel av sine undervisningstimer på torsdag og fredag som en konsekvens av AFP-ordningen til den ene. Når flere ved en enhet tar ut AFP og ønsker det samme som beskrevet ovenfor vil ulempene kunne oppleves ennå sterkere.

Rana kommune har ingen regler som regulerer arbeidstiden for de ansatte med AFP, Hvordan f.eks. de 40 prosentene med pensjon skal avvikles i forhold til de 60 prosent med arbeid. Det er opp til den enkelte enhet å finne løsninger for hvert enkelt tilfelle.

Når det gjelder Rana kommunes seniorpolitikk og revisjon av denne så har AFP ikke vært noe tema. Fagforeninger kan melde dette inn når seniorpolitikken skal revideres.

- 2) *Hvor mange lærlinger har Rana kommune totalt? Hvor mange har hver avdeling?*

Budsjettet er dimensjonert for inntak av 13 lærlinger pr. år slik at vi til en hver tid har 26 lærlinger inne i læretidsperioden som er 2 år. Rana kommune har pr. dags dato 29 lærlinger som er lønnet av Rana kommune. Flere av lærlingene som starter opp får forlenget læretid av ulike grunner (sykefravær, foreldrepermisjon etc.). Dette medfører at antall lærlinger varierer i perioder. Totalt sett utgjør lønnskostnaden 11,6 årsverk. Lærlinger

Spørsmål og svar

har 40 prosent eller 60 prosent lønn avhengig av hvor langt de har kommet i læretiden. Lærlinger er ikke tilknyttet pensjonsordning.

Lærlingene i Rana kommune er inntatt flere avdelinger gjennom læretiden og lønnes over HR – avdelingens budsjett – sted 1503. Lærlingene fordeler seg over følgende fag:

- 8 barne – og ungdomsarbeidere (barnehage/skole).
- 19 helsefagarbeidere (omsorg og helse – sosial).
- 2 IKT – servicefag (IKT avdelingen).

3) Hvor mye penger sparer Rana kommune per person som Frikult får gjennom utdanning og ut i jobb?

Rana kommune kjøper tjenester hos Frikult for å gi elever en alternativ opplæringsarena. Dette gjelder elever på ungdomstrinnet. Målet med den alternative opplæringsarenaen er at elevene på ulike måter skal dyktiggjøres for å klare seg i ordinær skole. Mange av elevene som får tilbud ved Frikult får oppfylt hele eller større deler av sin rett til opplæring på ungdomstrinnet i regi av Frikult. Når opplæringen i regi av Frikult er over, er det et mål at disse elevene skal søkes inn i videregående skole. Frikult får altså ikke elevene ut i jobb. Gitt at eleven, etter å ha fått et tilbud ved Frikult, fullfører videregående skole og eventuelle studier etter dette, er deres sjans for å bli bidragsyttere til fellesskapet langt større enn ved motsatt fall. Rana kommune vil spare de kostnader som måtte falle på kommunen som følge av at eleven kommer ut i jobb etter endt utdanning. Det er ikke mulig å estimere hva dette vil bety i sparte kroner.

4) Hvilke medlemskap har Rana Kommune, og hva koster hver av disse?

For å besvare spørsmålet har økonomiavdelingen gjennomgått regnskapet, samtidig som produksjonssjefene har bidratt med informasjon. Vi har undersøkt saken i forhold til vesentlighet og fokusert på medlemskap hvor kostnaden er av en viss betydning – nærmere bestemt mer enn 5 000 kroner. Vi kjøper noen ganger tjenester fra de organisasjoner som vi er medlem i. Dette gjør at tabellen under kan inneholde beløp som ikke direkte gjelder medlemskapet. Vi må derfor ta forbehold i forhold til beløpene. Det kan også hende at medlemskap ikke er med på listen.

<i>Medlemsskap</i>	<i>Pr år</i>
Kommunenes sentralforbund	998 169
Landssammenslutningen av vassdragskommuner	333 896
Arkiv i Nordland	267 190
Norsk vann BA	108 600
Sunne kommuner	50 000
Midtskandia	40 000
Rana næringsforening	39 072
Utmarkskommunenes sammenslutning	33 000
Kommit-KS	26 078
Norsk kulturskoleråd	24 000
Transparency International	15 000
Rådet for nasjonalparkkommuner	11 000
Kinoalliansen	7 500
Forum for kontroll og sikkerhet FKT	6 200
Ungdom og fritid	5 750
Kommunal informasjonssikkerhet	5 000
Bransjeorganisasjonen Film og kino	4 400
Sum	1 974 855

5) Bli kostnader ved husleie postert på den avdelingen det gjelder eller blir alle slike kostnader postert på en avdeling?

Husleiekostnader blir i hovedsak postert på Teknisk avdeling og samtidig fordelt på formål (kostrafunksjon). Andre områder som blant annet PPT, legevakt og helsepark blir postert direkte på tjenesteområdet.

6) Kan man få en besparelse av å avbyråkratisere og effektivisere driften av rådhuset?

Rådhuset er ikke ett eget organisasjonsledd i Rana kommune, og på rådhuset er både produksjonssenheter og typiske stabsfunksjoner lokalisert. I første etg. er bl.a. servicetorg, politisk sekretariat, arkiv, SLT-koordinator, kommuneadvokat, boligkontoret, regnskap og kemner lokalisert. I andre etg. har ordfører og varaordfører, samt deler av økonomiavdelingen og den administrative ledelsen med enkelte stabsfunksjoner kontorer. I tredje etg. har teknisk avdeling kontorer til byplanavdelingen i tillegg til ledelse og stab, mens deler av HR avdelingen (Lønn,

Spørsmål og svar

personal og HMS) har kontorer i fjerde etg. I femte etg. er det kantine i tillegg til fagforbundets kontorer. Det er ikke mulig å gi et godt svar på spørsmålet uten at dette presiseres.

7) *Er det fornuftig sett fra et økonomisk ståsted å ha en assisterende rådmann i Rana og med rana kommunes størrelse, er det behov for det?*

Rådmannen har etter kommuneloven § 24 nr. 1 myndighet til å opprette og nedlegge stillinger og til å treffe avgjørelser i personalsaker. Myndigheten kan også videre-delegeres. Dette er nedfelt i delegeringsreglementet for Rana kommune, vedtatt av kommunestyret 9. desember 2013 (sak 85/13).

Dette innebærer at rådmannen, eller den han har videredelegert myndighet til, gjør løpende vurderinger av hvilken kompetanse og hvilke stillinger det er behov for innenfor organisasjonen. Kommunens økonomi og størrelse vil være momenter av betydning i disse vurderingene.

8) *Hva vil besparelsen av å bygge nytt og mer hensiktsmessig rådhus bli? Sett at man selger dagens hus og bygger et nytt et annet sted.*

Rådhuset er nedbetalt – men har vedlikeholdskostnader – og et nytt bygg vil ikke være konkurransedyktig på kostnader (lån, avdrag, renter og vedlikehold), men er mer funksjonelt rådhus vil kunne gi andre driftsbesparelser, men dette er ikke utredet. Ved å flytte rådhuset vil det påløpe tomte- og bygge-kostnader, samtidig som dagens rådhus kan selges. Hvordan prisene både for kjøp, bygging av nytt rådhus og salg av dagens rådhus blir, vil påvirke det økonomiske bildet.

9) *Kan man leie rådhus hos private aktører og hvilken effekt vil det ha økonomisk og tjenestemessig?*

Også private må bygge nytt eller foreta en omfattende ombygging av eksisterende bygg, og vil sannsynligvis heller ikke være lønnsomt for kommunen når du ser isolert på bygget (men heller ikke dette er utredet).

10) *Ønsker en oversikt over bruk av midler til konsulenter og advokater med oversikt over formål og kostnader for de siste fire år.*

Vedlegg 1

Støttetjenester

11) *Hva vil besparelsen være av å outsource lønn, regnskap eller IT?*

Det er ikke mulig å gi noe entydig svar på dette spørsmålet uten en nærmere utredning og spesifisering av hvilke deler av tjenesteproduksjon innenfor områdene som tenkes outsourcet.

Disse tjenestene har vært under stadig utvikling de siste årene. Samtidig som det har vært en generell modernisering og digitalisering er kravene til dokumentasjon og kvalitet økt. Befolkning og ansatte forventer mer til en lavere pris. Tjenestene er effektivisert betydelig de siste årene. Når det gjelder lønnsarbeidet er det i dag 5 årsverk som drifter lønnsområdet (refusjon sykefravær, arbeidsavtaler, lønnsutbetaling etc.). Når det gjelder regnskap er det i dag 6 personer i regnskapsavdelingen som fører regnskapet, mens det er 9,4 årsverk tilknyttet IKT drift. For å få et svar må det også innhentes pris i markedet for drift av de aktuelle tjenestene (konkurranse gir svaret).

12) *Hva er den faktiske kostnaden pr. representant for mat under møter?*

Kostnad per representant for bevertning varierer fra møte til møte. Pris avhenger av hva som serveres på det enkelte møte (antall kaffekanner, møtelengde etc.).

Gjennomsnitt på tre møter inkludert all servering:

Utvalg	Pr. person	Pr. møte
Kommunestyre (37 medlemmer)	248	9 176
Formannskap (13 medlemmer)	261	3 393
Helse- og omsorg (11 medlemmer)	183	2 013
Miljø, plan og ressurs (11 medlemmer)	241	2 651
Oppvekst og kultur (11 medlemmer)	231	2 541

Gjennomsnittlig pris for bevertning pr. representant pr. møte er 233 kroner.

Spørsmål og svar

Skole

- 13) I forslag til budsjett og økonomiplan vises det til "Ny forskrift til Opplæringsloven stiller høyere krav til kompetanse både på barne- og ungdomstrinnet." (Side 35, høyre spalte) Har Rana kommune en kompetanseplan ut fra de nye forskriftene?

Ny forskrift for krav til kompetanse for undervisning på barne- og ungdomstrinnet ble iverksatt 1.8.2015. Avdelingen har på denne bakgrunn igangsatt arbeid for å kartlegge og systematisere kompetansen hos de ansatte i avdelingen. Med utgangspunkt i kartleggingen må avdelingen lage plan for hvordan vi skal sikre at de ansatte oppfyller kravene til relevant kompetanse i basisfagene på barnetrinnet, og for ungdomstrinnet basisfagene og øvrige fag hvor det stilles krav til formalkompetanse.

- 14) Er det sett på hvilken kostnad det vil medføre for Rana kommune å sikre seg nødvendig videreutdanning til de som allerede er ansatt for å være innenfor regelverket i 2025? Kommunene har 10 år med dispensasjon fra å oppfylle kravene om kompetanse. Økonomiplanperioden utgjør nesten halvparten av denne tiden. Vi mener derfor at dette må vurderes tatt med i økonomiplanen.

Hva kostnadene vil bli er vanskelig å estimere før vi har tilstrekkelig oversikt over det totale kompetansenivået pr. dato. Kostnadene vil også avhenge av hvordan statlige myndigheter, i samarbeid med utdanningsinstitusjonene legger til rette for videreutdanning. Avdelingen har benyttet seg av strategien «Kompetanse for kvalitet» over flere år. Ordningen videreføres nå fram til 2025, og vil framover være det viktigste bidraget for å møte skjerpede krav til kompetanse i kommunens skoler.

- 15) Er det mulig å få en oversikt over hvor mye (kr) som er brukt hittil på forarbeidet på Ytteren Ungdomsskole?

Det er regnskapsført 14,6 mill. kr på ny ungdomsskole Ytteren pr 19.11.2015

BYA13004 Ny ungdomsskole - Ytteren

Art	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Totalt regnskap	Totalt VBudsjett	Totalt RBudsjett
	346	166	14 040	14 552	107 000	17 500
30700 LØNN PROSJEKT NYBYGG/ANLEGG	-	119		119	-	-
30900 PENSJONSINNSKUDD	-	23		23	-	-
30990 ARBEIDSGIVERAVGIFT	-	7		7	-	-
31950 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER M.V.	-	-	129	129		
32300 BYGGTJENESTER, PÅKOSTNING EKSISTERENDE BYGG	193	1	2 084	2 278	85 600	14 000
32700 ANDRE KONSULENTTJENESTER	84	12	6 489	6 585	-	-
32800 GRUNNERVERV	-	-	3 700	3 700	-	-
34290 PÅLØPT MVA INVESTERING	69	3	1 637	1 709	21 400	3 500

- 16) Nedlegging Alteren skole: Dersom foreldrene lykkes med å få etablert og satt i drift Montessoriskole der alle/de aller fleste elevene deltar, hva blir da "netto tap", eventuelt "netto gevinst" for Rana Kommune? Ber om samme regnestykke for Dalsgrenda skole, som også foreslås nedlagt.

Det vises i denne sammenheng til sak om uttalelse vedr. etablering av montessoriskole i Dalsgrenda. Uttalelsen ble lagt fram for kommunestyret 1.9.2015 med saksnummer 60/15. De økonomiske konsekvensene ved etablering av montessoriskoledrift i Dalsgrenda ble redegjort for slik under punktet «Budsjettmessige hensyn»:

Budsjettmessige hensyn

Tilskudd til privatskole medfører reduserte rammeoverføringer til aldersgruppen 6-15 år i Rana kommune. Dette er rimelig da kommunen får ansvar for færre elever i den offentlige skolen. Kommunen får i dag (2015) gjennom rammeoverføringer for barn i alderen 6-15 år tilført 88 000 kr pr barn. Når det etableres private skoler, vil kommunen miste 81 700 kr av de 88 000 kr for hvert av barna som starter i privat skole.

Elevtallet som er omsøkt fra montessoriskolen i Dalsgrenda er 100. Dette vil bety at Rana kommunes rammeoverføringer for barn i aldersgruppen 6 – 15 år reduseres med vel 8 mill. kr. Dersom en tar utgangspunkt i den offentlige skolens elevtall pr dato (59 elever), som kan være et mer realistisk anslag på elevtallet når montessoriskolen i Dalsgrenda eventuelt starter opp høsten 2016, vil de reduserte rammeoverføringene beløpe seg til nærmere 5 mill. kr.

I tillegg til at rammetilskuddet reduseres med 81 700 kr pr. elev, vil kommunen fortsatt sitte med ansvar for å finansiere utgifter til skyss, spesialundervisning og særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever. Dette siste er utgifter og oppgaver som kommunen også ville fått i den offentlige skolen, men mest sannsynlige ville kunne drevet noe mer rasjonelt i større skoleenheter.

Spørsmål og svar

Når ulike alternativer til skolestruktur tidligere har vært vurdert, har Dalsgrenda vært foreslått lagt ned og elevene overført til Hauknes skole. Slik elevtallet utvikler seg framover ved Hauknes skole vil elevene der i overskuelig framtid være organisert i 2 klasser pr trinn. Klassene vil være av en slik størrelse at elever fra Dalsgrenda skole ikke vil utløse klassedeling. Det betyr at en ved ei eventuell nedlegging av Dalsgrenda og overføring av elevene til Hauknes skole vil oppnå en gevinst tilsvarende nærmere 5 mill. Dette med utgangspunkt i det elevtallet Dalsgrenda skole har i dag.

Når skolen tas ut av drift som kommunal skole, vil dette kunne bety reduserte kostnader til drift av bygget. Dette vil avhenge av om og hvilken avtale kommunen eventuelt inngår med den private skolen med hensyn til disponering av skolelokalene i Dalsgrenda.

Dersom det etableres privat skole drift ved Alteren skole vil forholdet bli parallelt med det som er tilfelle for Dalsgrenda skole. Elevene vil kunne gå inn i eksisterende klasser ved Båsmo barneskole, og nedlegging av skolen vil gi netto tap eller gevinst tilsvarende det som er gjort rede for i saksframstillingen over. Dersom man legger til grunn det elevtallet Alteren skole har pr. i dag (60 elever), vil etablering av privat skole tilsvare tapte rammeoverføringer på nærmere 5 mill. I motsatt fall vil nedlegging av skolen og overføring av elevene til Båsmoen bety en tilsvarende gevinst.

17) *Hva er status for skolevei/gang- og sykkelvei for elevene ved Alteren og Dalsgrenda skoler. Når vil en sikker skolevei være en realitet?*

Alteren skole:

For Alteren er det fylkekommunens gang- og sykkelvegprosjekt fra kryss med Gamle Nesnaveg til Lillealteren som det kan fokuseres på. Gamle Nesnaveg vil være tilbudet inn til Båsmo. Det er nok ikke et tilfredsstillende tilbud til myke trafikanter på strekningen. Kommunal veg, men samtidig eneste gang og sykkelvegtilbud på strekningen for Fv.12. Ingen bevilgning i kommunens økonomiplanforslag 2016-2019. Må jobbes ovenfor fylkeskommunen om et spleiselag for anlegg på strekningen.

Foreldreutvalget på skolen har vel vært aktive med å kreve gateløys langs Alternesvegen fra Fv.12 ned til skolen.

Dalselv skole:

Mangler gang- og sykkelvegtilbud langs E6 til Nerdal. Statens ansvar. Ingen konkrete planer, men er en del av Fase 2 i vegpakken hvor noe tidligst vil skje etter 2019.

18) *Dersom man ønsker å slå sammen Ytteren og Båsmoen barneskoler til en barneskole, er det mulig å få plass til elevene på Båsmoen barneskole? Hvis dette er gjennomførbart, hva sparer kommunen på sammenslåing?*

Det er ikke tilstrekkelig kapasitet ved Båsmo barneskole til å huse elevene fra både Båsmo b. og Ytteren skole i skolebygget ved Båsmo barneskole. Ei slik sammenslåing må eventuelt ses i sammenheng med etablering av Ytteren ungdomsskole som gjennomføres i budsjettåret 2017/2018. Da frigjøres lokalene ved Båsmo ungdomsskole og skoleanleggene på Båsmoen kan benyttes for elever ved Ytteren, Båsmo og Alteren skoler. Ved disse fire skolene drives i dag opplæringen i tilsammen 31 klasser. Med utgangspunkt i dagens elevtall og fordeling mellom trinnene kunne opplæringen, med et delingstall på 28 elever pr. klasse, vært drevet i 22 klasser - en reduksjon på 9 klasser. Med en estimert kostnad pr. klasse lik kr 750.000 for barnetrinnet vil dette gi en besparelse tilsvarende nærmere 7 mill. Det understrekes at dette er et grovt estimat og at ei mer presis beregning også må ta med seg reduksjon i ledelse og merkantil ressurs.

19) *I budsjettet står det at bemanningen for skoleåret 2015/16 er redusert med 30 årsverk. For budsjettårene 2016 og 2017 skal kommunen spare 14,5 mill. kr i nedbemanning. Hva er lærertettheten i dag og hva er status om to år for 1.-4., 5.-7 og 8.-10? Mener rådmannen en slik nedbemanning er faglig og pedagogisk forsvarlig?*

Lærertetthet for skoleåret 2014/2015

1. - 4. trinn = 12,7 elever pr. lærer

5. - 7. trinn = 11,4 elever pr. lærer

8. - 10. trinn = 13 elever pr. lærer

Et estimat for lærertetthet med utgangspunkt i en bemanningsreduksjon tilsvarende 14,5 mill. kr for budsjettårene 2016 og 2017 vil gi følgende bilde:

Spørsmål og svar

Lærertetthet for skoleåret 2017/2018

1. - 4. trinn = 14,1 elever pr. lærer

5. - 7. trinn = 12,5 elever pr. lærer

8. - 10. trinn = 14 elever pr. lærer

Avdelingen arbeider for å tilpasse seg de rammer kommunestyret har gitt for 2015. Med de endringer i avdelingens ramme som rådmannen har lagt fram for budsjettåret 2016 og videre framover i økonomiplanen 2016 – 2019, vil budsjettårene 2016 og 2017 bli utfordrende. Når arbeidet med endring av struktur begynner å gi effekt, vil dette dempe utfordringene. Rådmannen mener at skoledriften fortsatt vil være faglig og pedagogisk forsvarlig.

Omsorg

20) *Hvor ble det av de 4 mill. kr som ble bevilga ekstra for å støtte opp om å styrke hjemmetjenestene?*

De 4 mill. kr benyttes til å delfinansiere følgende tilbud:

- 2 årig prosjekt «Hverdagsrehabilitering»: Prosjektet startet i november 2014. Budsjettutfordringen er ca. 2 mill. kr./år over to år.
- Kreftomsorg: Avdelingen har de siste årene hatt delstøtte fra kreftforeningen til en kreftkoordinatorstilling. Kommunens andel er 0,3 mill. kr. i 2016
- Dagtilbud: av 23 dagplasser har staten fram til 2016 finansiert 9 plasser som er øremerket personer med demenssykdom, 0,75 mill. kr./år.
- Drift/merkostnad for Mobekken omsorgsbolig
- Nye ressurskrevende enkeltbrukere tilkommet i 2015: merkostnad på 5-6 mill. kr. netto/året.

21) *Hva er det som gjør at rådmannen kutter i hjemmetjenesten, stikk i strid med kommunens Omsorgsplan?*

Omsorgsplanens intensjoner ligger fast med tanke på den omleggingen som er nødvendig. Sett med bakgrunn i veksten i antallet eldre i nær fremtid er det ikke tilrådelig å redusere flere institusjonsplasser. Da må det resterende rammenedtrekket tas i andre deler av omsorgstjenesten.

22) *Kan rådmannen, dersom de foreslåtte kuttene gjennomføres, garantere at det er mulig for de ansatte å utføre alle de lovpålagte oppgaver?*

Man etterstreber å gi de lovpålagte tjenestene innenfor den budsjettammen som kommunestyret har vedtatt.

Teknisk

23) *Det er sagt i Formannskapet at Rana kommune kan spare opp mot 8 mill. kr i året på å effektivisere/forbedre renholdsavdelingen. Hvor mye mener Rådmannen det er realistisk å spare i henholdsvis 2016 og 2017 basert på nåværende vedtak?*

Viser til den framlagte økonomiplanen der Teknisk avdeling v/Byggdrift har en rammereduksjon på 2,6 mill. kr. i 2016 økende til 5 mill. kr. 2019 knyttet til (FDV). Renholdstjenesten er en del av Byggdrift og må bidra til å realisere dette nedtrekket. Avdelingen vil operasjonalisere dette nedtrekket mellom de ulike avdelinger/tjenester ved inngangen til 2016.

Viser til Kommunestyrets vedtak i sak 86/2015:

- Kommunestyrets renholdstjenester skal ikke konkurransesettes.
- Kommunestyret ber Rådmannen utrede samlokalisering av kommunens renholdstjenester i en avdeling.

I forbindelse med utredningen vil administrasjonen også utrede effektivisering av renholdstjenesten. Rådmannen vil komme tilbake til Kommunestyret når saken er ferdig utredet.

24) *Det er anslått at Rana kommune kan spare opp mot 17 mill. kr (gjerne kommenter dette tallet) i året på å arealoptimalisere kommunens bygningsmasse. Hvor mye mener Rådmannen det er realistisk å spare i 2016 og 2017 basert på gjeldende vedtak? Mener Rådmannen at Rana kommune vil spare mer, mindre eller ca. det samme etter at kommunestyret vedtok å ikke opprette KF Bygg, og heller utrede samlokalisering?*

- 17 mill. er en teoretisk beregning med utgangspunkt i Kostra-tall.

Spørsmål og svar

- Hvor mye som er realistisk å spare i 2016 og 2017 er vanskelig å anslå nå, men vil bli gjenstand for utredning og politisk behandling.
- Utfordringen til kommunen er ikke organisering av tjenestene – men strukturen med for stor og gammel bygningsmasse, Viser til økonomiplanen der det foreligger konkrete forslag om å ta ned areal i skolesektoren og hvor mye som kan spares. Hvor stor besparelsen til syvende og sist blir avhenger av Kommunestyrets vedtak knyttet til areal og ikke organisering av byggforvaltningen.

25) Hva vil besparelsen være av å outsource renhold eller tjenester under Bydrift:

Renhold

En evt. besparelse og størrelse kan bare fastsettes gjennom en anbudskonkurranse.

Tjenester under Bydrift

En evt. besparelse og størrelse kan bare fastsettes gjennom en anbudskonkurranse.

26) Hva vil det koste i året for vedlikehold av kommunale veier slik at vi tar igjen vedlikeholdsetterslepet?

Vedlikeholdsetterslepet er beregnet til vel 200 mill. kr. og årlig vedlikehold for å opprettholde vegkapitalen er beregnet til om lag 10 mill. kr. hvorav 6 mill. kr. er slitedekke.

27) Hvordan er leien på Rana Kommune sine eiendommer, følger den markedsverdi?

Utleie av boliger via boligkontoret – for eksempel til ansatte leies ut til markedspris med unntak av Grønnfjeldal skole.

28) Hva koster kantinedriften ved rådhuset i Rana kommune?

Kantinen skal drives slik at inntektene dekker utgifter for kjøp av varer og tjenester, unntatt lønnskostnader.

Regnskap Rådhuskantina 2009-2014	R-2009	R-2010	R-2011	R-2012	R-2013	R-2014
Salgs- og leieinntekter	-768 543	-838 626	-889 835	-975 625	-995 862	-802 288
Overføringer med krav til motytelser	0	0	-44 533	-19 365	-4 800	0
Lønnsutgifter	417 929	462 107	580 009	569 350	535 940	530 541
Sosiale utgifter	97 489	90 492	114 883	122 135	121 484	130 051
Kjøp av varer og tjenester	632 875	695 289	753 853	679 226	752 779	674 666
Overføringer	28 156	11 381	11 362	8 588	9 551	13 649
Netto drift Rådhuskantina	407 906	420 643	525 739	384 309	419 092	546 619

29) Hvordan er tomteprisene for kommunale tomter i Utskarpen?

Tomteprisen i Utskarpen gjeldende for 2015 er følgende: 235 kr/m² + 115 517 kr.

Kommunen todeler prisene i de kommunale boligfeltene. Det betales én fast pris pr. tomt i tillegg til én pris pr. m². Det er 12 tomter igjen i feltet som ikke er solgt/bebygget. Gjennomsnittsstørrelsen på disse tomtene er 835 m². En gjennomsnittstomt i Utskarpen får dermed følgende pris: (235 kr/m² x 835 m²) + 115 517 kr = **311 742 kr.**

30) Finnes en oversikt over ledige tomter i Utskarpen?

Vedlegg 2

31) Ber om informasjon om sak og vedtak som medførte at kommunen reduserte tomteprisen i Utskarpen for 15 år siden. (Denne halvingen ble opphevet i budsjettvedtak 2015 etter forslag fra rådmannen).

Tomtepris fastsettes av kommunestyret. MPR-utvalget sitt vedtak skulle dermed normalt ha vært videre behandlet som egen sak i formannskapet/kommunestyret den gang. Innstillingen fra MPR-utvalget ble imidlertid bakt inn i budsjettvedtaket i forbindelse med sluttbehandlingen av budsjett 2006 / økonomiplan 2006-2009 (Ksak. 63/05).

I perioden 2006 – 2014 ble det solgt 4 tomter i det kommunale boligfeltet i Utskarpen. Administrasjonens erfaring er at prisreduksjonen på 50 prosent ikke hadde tilsiktet virkning. De som har kjøpt tomt og bygd i området er personer/familier med tilknytning til bygda. I budsjettvedtak for 2015 ble det derfor foreslått og vedtatt å gjeninnføre tomtepris fastsatt som selvkost for utbyggingen prisjustert i henhold til konsumprisindeks. (pkt 1.).

Spørsmål og svar

32) Ber om informasjon om sak behandlet i FSK i 2014 hvor en person ville kjøpe to rabatterte tomter fra kommunen og slå disse sammen til ei stor.

Til opplysning ble det til at tomtesøker valgte å kjøpe bare én tomt likevel.

33) Hvor mye er det vi bruker totalt på brannvesen i året? (Herunder også eventuell husleie.)

Tabellen under viser regnskap for brannvernkontoret og 110-sentralen for årene 2012-2014, samt budsjett for 2015. Rana kommune eier brannstasjonen og har ikke utgifter til husleie.

	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Budsjett 2015
Brukerbetalinger	0	0	-64	0
Salgs- og leieinntekter	-2 579	-3 836	-3 540	-5 773
Overføringer med krav til motytelser	-177	-275	-496	-470
Andre overføringer	0	-90	0	0
Lønnsutgifter	14 188	15 951	16 356	18 094
Sosiale utgifter	3 099	3 240	3 340	4 435
Kjøp av varer og tjenester	1 900	2 302	1 905	1 331
Bruk av bundne fond	-174	-275	0	0
Overføring til investeringsregnskapet	853	0	0	0
Netto brannstasjonen	17 110	17 016	17 501	17 617
Netto 110 - sentralen	442	1 561	1 725	1 048
Totalt brann- og redningstjenesten	17 552	18 577	19 226	18 665

Spørsmål og svar

Vedlegg 1 Oversikt over bruk av midler til konsulenter og advokater med oversikt over formål og kostnader for de siste fire år.

Rana kommune har løpende behov for ekstern kjøp av tjenester pga. manglende kompetanse eller kapasitet. I svaret er det ikke tatt med tjenester som går direkte inn i driften, som brøyting, vikarutgifter og bedriftshelsetjeneste.

Rana kommune kan ikke ha egen faglig spesialkompetanse på alle områder. Spesielt gjelder dette innen det juridiske og økonomiske fagfeltet. Videre vil det være særlig behov for ekstern bistand i kommunens endrings- og utviklingsarbeid. Kommunen har ikke lengre egne ressurser på området og må ved behov tilknytte seg eksterne ressurser. Med de endringsutfordringer organisasjonen står ovenfor, er det påregnelig at dette behovet vil være økende fremover.

Behovene og derved utgiftene til konsulent-innleie vil variere år for år. Spesielt har behovet for juridisk bistand vært stor de siste årene. Her nevnes Terrasaken og rådmannssaken, samt sak om Hauknesodden og rettsak om eiendomsskatt til Rana Gruber. I tillegg kommer prosjekt, utrednings- og utviklingsoppgaver med behov for ekstern bistand. For de siste årene nevnes på det tekniske området taksering av eiendomsskatt i 2010, 2011 og 2014 og flyplassprosjektet i 2011 og 2014. Sentralt er det innleid bistand i forbindelse økonomifaglige problemstillinger, til IKT-tjenester og til strukturgjennomgang av støttetjenester. I de øvrige avdelingene leies det sjelden inn ekstern bistand.

Vedlagt følger oversikt for siste 5-års periode som viser hvilke formål det er leid inn eksterne konsulenter og hvilke kostnader som er forbundet til dette. Det gjøres oppmerksom på at for 2015 er tallene pr. november 2015.

Teknisk/Prosjektavdelingen (Investeringer)

Prosjektavdelingen kjøper inn konsulentbistand fra arkitekter-konsulenter-byggeledere i kommunale bygge- og anleggsprosjekter. Rana kommune har ikke ressurser eller prosjekteringskompetanse til kompliserte bygge- og anleggsprosjekter.

Skal utbygging foretas iht til økonomiplan og budsjett så må konsulentbistand kjøpes i privat marked. Innkjøp forestås i hht forskrift om offentlige anskaffelser.

Kostnader siste 4 år (2011-2014) er 40 mill. kr og 17,6 mill. kr hittil i 2015. I tillegg er det brukt 14,6 mill. kr for Campus Helgeland. (kostnader eks mva.).

Avdeling	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Totalt 2012-2015
	2011	2012	2013	2014	2015	
Sentrale støttetjenester	409	1 808	2 023	3 298	2 839	10 377
Skoleavdelingen		-	-	60	315	375
PPT		-	-	-	-	-
Barnehageavdelingen		-	51	51	-	102
Helse og sosialavdelingen	24	156	352	20	-	552
NAV kommune						-
Omsorgsavdelingen						-
Kulturavdelingen	-	150	57	-	-	207
Teknisk avdeling	3 362	1 427	4 021	3 934	1 638	14 382
Vann og Avløp	4	50	510	670	515	1 749
Feiing						-
Fellesområde drift						-
Finans	919	1 242	1 329	1 587	1 061	6 138
SUM	4 717	4 833	8 344	9 620	6 368	33 882

Spørsmål og svar

Støttetjenester

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Juridisk bistand - diverse	47	1 081	18	180	11	1 337
Konkurransetuttsettelse formidlingslån	25	15				40
Diverse konsulenttjenester	28	292	214	60	87	681
Utgifter Terrasaken	60	113	533	1 969	580	3 254
Rekrutteringsbistand	118	146		80	246	590
Revisjon konsesjonsvilkår	114	12				126
Pressearbeid Utøya	19					19
IKT-tjenester		90	139	233	156	619
Opplæring		39				39
Konsulentbistand finans		19	4			23
Bedriftskompetanse - økonomi			384			384
KPMG			458			458
Oppgave og strukturgjennomgang støttetjeneste			156			156
Prosjekt revisjon Nordland			118			118
Rettsak Rana Gruber				385	1 759	2 144
Advokatbistand Hauknesodden				213		213
Lederskap				93		93
Arbeidsmiljøkartlegging				85		85
Sum Støttetjenester	409	1 808	2 023	3 298	2 839	10 377

Skole

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Styringsdialog og tilstandsrapport				60		60
Agenda Kaupang - skolestruktur					315	315
Sum skole				60	315	375

Barnehageavdelingen

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Bistand tilsyn			44			44
Diverse rådgivning/bistand			7	5		12
Konsultasjon og undervisning				46		46
Sum Barnehageavdeling	-	-	51	51	-	102

Helse- og sosialavdelingen

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Advokatbistand barnevern			211	20		231
Evaluering Liengbakken bofellesskap		140	141			281
Diverse rådgivning/bistand	24	16				40
Sum Helse- og sosialavdeling	24	156	352	20	-	552

Kultur

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
RO rapport evaluering Fritidsavdelingen		150				150
KS advokat - juridisk bistand			57			57
		150	57			207

Spørsmål og svar

Teknisk

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Polarsirkelen lufthavn	1 160		2 480	1 170		4 810
Eiendomsskatt	909	3	2	1 540	60	2 514
Molab luftovervåkning/Sintef Molab AS	965	730	730	810	630	3 865
Norconsult - rømningsplaner/div.rådgivning					165	165
Juridisk bistand mva Stako	35					35
PWC - juridisk bistand mva/bokettersyn					105	105
Juridisk bistand vannavtale	3					3
Norkart/Geomatikk/Multiconsult EOK	202	53		80		335
Rentokil - skadedyr	12	3	6			21
Skogrydding	33		130	50		213
Skogrydding - elgprosjekt		153				153
RU prosjekt luftovervåkning	18					18
NILU - luftovervåkning	25	38	25	40	25	153
E. Hellevik Ledersamling/opplæring Bydrift		33	-	40		73
Rambøll KF Bygg utredning		250	132		370	752
Rektruttering daglid leder KF Bygg					83	83
Trafikkutredning kryssløsninger Vikaåsen		74				74
Fjernvarme Sagbakken		16				16
RU - prosjekt miljø/konsesjonsvilkår		9				9
Rana næringsforening - nyttårsfeiring		20				20
Spørreundersøkelse - bruk av transportmidler		36				36
Delta Energi kurs		10				10
Statens kartverk - geovekstprosjekt			81			81
Asplan Viak - Handelsutredning			330			330
FM Nordland sedimentundersøkelse			40			40
Tegneverket arkitekter			65	3		68
Prebio Vannovervåkning				60		60
Multiconsult - rådgivning renhold FDVU				90	90	180
Hjorteviltplan				51		51
Rådgivning kraftmeglning					110	110
Sum Teknisk	3 362	1 427	4 021	3 934	1 638	14 382

Vann og avløp

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Takst, juridisk bistand, analyser, prosjektering	4	50	510	670	515	1 749

Felles finansområde

	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Pensjons- og finansforvaltning	899	998	1 034	1 211	1 061	5 203
Forvaltning konsesjonskraft og kjøp	20	222	222	321		785
Diverse	-	22	73	55		150
Sum felles finansområde	919	1 242	1 329	1 587	1 061	6 138

Vedlegg 2 Oversikt over ledige tomter i Utskarpen

